

Biće koje (ne)ljubim!?

Dražen Zetić

U zemlji slijepih, čovjek s jednim okom je kralj.

U samim temeljnim postavkama našega svijeta, odvijeka se sukobljavaju dvije sile: *dobro* i *zlo*! Naprosto, koliko god danas fizičari govorili o višedimenzionalnom prostorvremenu, mi se i dalje zaplićemo u svojim vlastitim haloima plus (*dobro*), minus (*zlo*)! Zašto... ne znam... pitajte onoga renesansnoga genija Dantea...

Čemu toliko pažnje u svakodnevnim nagovorima pridajemo (bezbitnoj nemani) korupciji? Sama povijest čovječanstva je odvijeka obilježena tom morbidnom stigmom: *korupcija*... Morat ćete se složiti – najprodavanija novinarska riječ hrvatske današnjice – dakako u svim segmentima bolećivoga hrvatskoga društva.

Nehajno smo iskarirali onu nepatvorenu... a odvijeka zasadenu u čovjekovim porama zaboravljenu nježnu biljku *filantropiju* i njezin unutarnji glas zvan *altruizam*. No, od trenutka u povijesti ljudskoga roda kada je tzv. *homo sapiens* (kako ga to mi odmilja znamo nazivati – i sebi blagoglagoljivo »tepati«) postao svjestan samoga sebe, postao je i nedvojbeno (kako smo to mogli vidjeti iz njegove donekle poznate antropogeneze i bezbrojnih pregršta evolucijskih primjera) korumpiran. Na temelju toga rečenoga, mogli bismo zapravo reći da je fundamentalna »svijest o savjesti« zamrla i da je pak ostala ona paragrafska svijest i sve vidljivije dublji Kainov znak na čelu...

U tim suterrenima ličnosti sve rjeđe dolaze do izražaja obrisi našeg srca, a sve više društvene podjele, klasne zatvorenosti... mržnja. *Kakvo je to srce koje može drugo srce mrziti...?* Mitsko zlatno doba dukata, talira... doba je u kojemu ljudsko biće sve manje biva istinski ljubljeno... prihvaćeno!

Sama korupcija, kao takva anomalna pojava, neizostavno neimade osobnosti, ona je naprosto samo inficirajući virus koji je sam po sebi također isto nositelj (negativne) životne sile. Korupcija je za mnogobrojne postala način svakodnevnice... Dakako, samim time i nevolje onih drugih malobrojnih situacija svagdašnjice. Može li ta anomalija tek tako iščeznuti kao onaj Camusov

bacil kuge u *Strancu*? Zar je odista tzv. *Homo sapiens* postao svjestan samoga sebe, ukoliko nije svjestan toga zloćudnoga tumora koji se tisućljećima sve bolje udomaćuje, taloži, metastazira u najčistijem dijelu čovjekova duhovnoga habitusa: *savjesti*... Iz nekoga subjektivnoga kuta gledanja, usudio bih se ustvrditi da će tek onoga trenutka kada *homo sapiens* postane stubokom svjestan da moć uništenja čovjeka ne manifestira samo u nuklearnim postrojenjima, negoli i u toj kugi čovjekova proždrljivoga *Ega* u težnji da Drugoga pregazi, ponizi, obespravi... uvrijedi... A sve to činimo tako suptilno, tako baršunastim riječima, tapšanjem po ramenu, brutalnim atakima, očijukanjima po kavama... iza leđa... onako kolegijalno... prijateljski... rodbinski... da... da... sve to čini taj isti *homo sapiens*... upravo taj kojemu se tako neutaživo divimo...

Neizostavan ključ funkcioniranja naše neprikrivene antropomorfne bijede zvane korupcija, usađen je samim rođenjem (kao *possibilita*, odnosno nada-ta mogućnost) u svako ljudsko biće. *Antropohos* je zaglibio u muku, pitanje je gdje užgati te svjetiljke nanovo žarko željene »svijesti o savjesti«. Možda će se nekom pomalo činiti suludim to neprestano apostrofiranje sintagme »svijest o savjesti«, ali ona je doista presuđujući faktor u ovome podastrijetome po –govoru o korupciji. Proučavajući unutarnju bit te devijacije, posvema je pošteno reći da je to taman samo još jedna manifestacija onih tumarajućih sila nečega što zacrnjuje naivnu ljudsku dušu. Nadalje, nesumnjivo se može bez ikakva ustručavanja ustvrditi da je također neznatan dio naših intelektualnih elita beskrupulozno odan mašinerijama demagogija, populizma, lažne mimkrije i političkih farsi u današnjemu stubokom oskrnavljenom hrvatskome društvu.

Naprosto, doktrinarni ideolozi (*džepari ljudskih duša*) u svojim iracionalnim samoobmana i neprijepornoj duhovnoj sljepoći, prodaju se dnevno kao svež ulov ribica u zagrebačkim ribarnicama. Zar je to dovoljan razlog da se odrekemo samih sebe, bogomdane darovane slobode, mukom stečenoga vlastitog mišljenja, iskrena stava, čistoga srca? Kakvi razlozi... kakvi razlozi pod izlikom linije manjega otpora zavazda se nazivaju: *kompromisi*, namjesto koristoljublje: »Mi jaki treba da nosimo slabosti slabih, a ne da sebi ugađamo« (Rim 15).

U nesumnjivo nerijetko prešućivanom duhovnom *apartheidu*, nauštrb svojih navlastitih amputiranih duša i neizmjerne veličanstvene ljepote Duha, na tron su visoko izdignuti teatrolozi kukavičjeg lica i nesumnjivo širok repertoar prikrivenih karijerističkih ambicija. Naspram žarko željene i prijeko potrebjuće intelektualne ljubavi (*amor intellectualis*), izgleda da je se naposljetku neizostavno ugnijezdila samo ona »interesna« ljubav – ako takva uopće može i nazigled op(o)stojati. U toj bolonjskoj »distribuciji« intelektualaca, nerijetko bivaju zamrznuti identiteti – te nerijetko zbog kroničnog nedostaka vremena dostatno prepoznate (vrednovane) istinske vrijednosti Osob(e)a.

Nadalje, s dubokom žalošću u svome kršćanskom srcu, nedvojbeno u nizu na vlastite oči viđenih i samim time doživljenih praktičnih primjera, mnogi se pod krinkom *Božje Riječi* predaju poprilično bezbrižnom (nevjerojatnom, ne-

koliko nivoa iznad prosjeka današnjega hrvatskoga društva, komformističkom stilu života i kukurikanjem o nekome (barem sve stranijem) »njihovom« (ne mojem) uhljebljenom »Kraljevstvu Božjem«...

Surova psihofizička represija nastavlja svoje pogubno djelovanje u temeljnim međuljudskim odnosima. Erodiraju riječi obećanja onoj vagonaškoj sirotinji, s time da ovaj put nije samo riječ o Cesarićevim pjesničkim nadahnućima, nego o jednome sasvim realnom dijagramu praznih mreža sve gladnijih ribara:

»I uvijek ista sirotinja uđe
U njezinu svjetlost iz mraka,
I s licem na kojem su obično brige
Pređe je u par koraka.
A jedne večeri nekoga nema...«

(Dobriša Cesarić, *Balada iz predgrađa*)

U svakom pogledu, sasvim je neupitna društvena činjenica, da korupcija egzistira na svim razinama današnje hrvatske socijalne zbilje. Skala po-kvarenosti hrvatskoga društva ima raspon od nulte stope pa tamo gdje je samo drago modro nebo granica (od onoga sitnoga trgovca umjetninama na Jakuševcu pa do najviših instanci svih institucija). Počesto se stječe dojam da se ta kraljica (a) morala, poprilično zgodno ugnijezdila u najelitnijim sferama institucija, organizacija, udruga... Hamletovski prerečeno: »Što je trulo u državi Hrvatskoj?!« Na to herkulovski teško pitanje, izuzetno je teško dati iole ikakav pošten suvisao odgovor. Pokatkad mi se čini da hrvatski čovjek ljubi samo jedno godišnje doba...

Međutim, namjesto da pognemo svoje pokorne pčelinje glave i da svoj dragocjeni med polegnemo gdje se našim domaćim patricijima i episkopima vrlina (i – inozemnim ovdašnjim perjanicama pričina) prohtjedne, naprosto trebamo početi sjedinjavati još malo ovih preostalih poprilično raspršenih kršćanskih čestica (ne čak više ni atoma) milosne ljubavi i nježno nastojati pronicati dublje u samu jezgru onoga *ljubljenoga*... milijardama puta izranjenoga, izdanoga, ostavljenoga ljudskog srca...

U tome naznačenome pogledu, svaki građanin napaćene crne hrvatske zemlje, ne bi trebao niukoliko smetnuti s uma – da je savjest ključan oslonac u ovom bjesomučnom hrvanju za još itekako neizvjesnu sutrašnjicu. Gladijatori... konkvistadori su vani, u areni godinama teče krv nedužnih... Kako se boriti...?!